139/9

Substantivum, nebo adjektivum? Rozdělte výrazy do tabulky. Přečtěte je nahlas a pečlivě vyslovujte koncovky *-ný* nebo *-ní*. Pak použijte tyto výrazy ve větách.

zastřelený *přepadení* *zastřelení* *zranění* *zraněný*
znásilněný *zatčení* *zatčený* *znásilnění* *přepadený*

substantivum	*adjektivum*

Víte, kolik se v ČR prodalo novin v roce 2012? Podívejte se na statistiku. Odpovězte na otázky.

139/9+

Průměrný prodej novin v České republice v roce 2012 (počet kusů)

	2012	**Změna proti roku 2011**
Aha!	81 111	- 8,5
Blesk	305 272	-12,2
Hospodářské noviny	39 458	- 5,9
Lidové noviny	41 346	- 4,2
MF Dnes	206 098	- 7,3
Právo	111 636	- 7,3
Sport	45 214	-10,00
celkem	1 013 545	- 9,4

1. Který deník v roce 2012 nejvyšší náklad? – _____
2. Který deník se v roce 2012 prodával nejméně? – _____
3. Kterému deníku nejvíc klesl náklad v roce 2012? – _____
4. Kterému deníku nejmíň klesl náklad v roce 2012? – _____
5. Kterým deníkům klesl v roce 2012 náklad stejně? – _____
6. Kterému deníku klesl náklad přesně o jednu desetinu? – _____
7. Vycházelo v roce 2012 víc kusů Lidových novin nebo Sportu? – _____
8. Kolik kusů deníků se v ČR v roce 2012 denně prodalo? – _____
9. Měly v roce 2012 vyšší náklad Hospodářské noviny nebo Lidové noviny? – _____
10. Je pravda, že v roce 2012 vycházely Lidové noviny v polovičním nákladu než Aha? – _____
11. Kterému deníku v roce 2012 vzrostl náklad proti roku 2011? – _____

O čem jste už slyšeli? Vytvořte tvary lokálu plurálu. 140/2+

1. ti Poláci – o _____
2. jeho přátelé – o _____
3. její děti – o _____
4. moderní hotely – o_____
5. drahé dovolené – o _____
6. malí kluci – o _____
7. jeho kolegové – o _____
8. červená jablka – o _____
9. její ruce – o _____
10. pět počítačů – o _____
11. ty peníze – o _____
12. ti lidé – o _____
13. naši psi – o _____
14. tvoji koně – o _____
15. ti dva bratři – o _____
16. tři možnosti – o _____

O čem sní a o čem mluví? Doplňte tvary lokálu plurálu. 140/2

dovolená o samotě	*noví ministři*	*romantické večery*
chyby politika	*pomocnice v domácnosti*	*slavné zápasy*
klidná noc	*postup do první ligy*	*svatba*
nespravedlnost rozhodčího	*příští volby*	*šťastná budoucnost*

1. O čem sní šestnáctiletá dívka? –
O _____, _____a _____.

2. O čem sní maminka tří dětí? –
O _____, _____ a _____

3. O čem mluví sportovní fanoušek? –
O _____, _____ a _____

4. O čem mluví politický komentátor? –
O _____, _____ a _____

Na čem to záleží? Jak odpovíte? Doplňte výrazy. 141/4

co	*jak často*	*jestli*	*kdy*	*proč*
čím	*jak dlouho*	*kde*	*koho*	*s kým*

Na čem to záleží? – To záleží na tom, …

1. _____ budeš mít čas v pondělí. – Budu.
2. _____ budeš zase tady v Brně. – Budu tady v sobotu.
3. _____ budeš chtít dělat. – Odpočívat.
4. _____ se bude konat ta konference. – V hotelu Praha.
5. _____ tam budeš chtít jet. – Vlakem.
6. _____ budeš chtít mluvit. – S finančním ředitelem.
7. _____ tam chceš jít. – Abych ho zase viděl.
8. _____ tam znáš. – Pana Dvořáka.
9. _____ tam chceš zůstat. – Asi dva týdny.
10. _____ máš ty léky brát. – Dvakrát denně.

Jarmila Málková vzpomíná. Doplňte předložku *po* nebo *při*. 141/7

1. Když dokončila základní školu, šla na gymnázium. – _____
dokončení základní školy šla na gymnázium.
2. Když studovala střední školu, nešla jí matematika a fyzika. – _____ studiu jí nešla matematika a fyzika.
3. Když maturovala, nebyla vůbec nervózní. – _____ maturitě nebyla vůbec nervózní.
4. Když pracovala na jednom projektu, seznámila se svým budoucím manželem.
– _____ práci na jednom projektu se seznámila se svým manželem.
5. Když se vdala, narodily se jí dvě děti. – _____ svatbě se jí narodily dvě děti.
6. Když se zdražilo jídlo, musela hodně šetřit. – _____ zdražení jídla musela hodně šetřit.
7. Když onemocněla, musela přestat pracovat. – _____ onemocnění musela přestat pracovat.
8. Když se uzdravila, odjela do lázní. – _____ uzdravení odjela do lázní.

O čem jste mluvili se sousedkou? Vytvořte formy lokálu plurálu. 141/1

1. moderní brýle – o _____
2. dřevěné dveře – o _____
3. věžní hodiny o – o _____
4. minulé Vánoce – o _____
5. příští Velikonoce – o _____
6. letošní Dušičky – o _____
7. staré kleště – o _____
8. drahé lázně – o _____
9. zlevněné lyže – o _____
10. levné plavky – o _____
11. jeho nůžky – o _____
12. její kamna – o _____
13. vaše narozeniny – o _____

Najděte tato pohoří na mapě České republiky. Kam v zimě pojedete? – Pojedu… 142/2

Jizerské hory – do _____
Krušné hory – do_____
Lužické hory – do_____
Beskydy – do_____
Bílé Karpaty – do _____
Krkonoše – do _____
České středohoří – do _____
Českomoravská vrchovina – do _____
Jeseníky – do _____
Orlické hory – do _____
Český les – do _____
Šumava – do _____

Kde, nebo kam? Doplňte předložku *do* nebo *v*. 142/2

1. _____ Poděbrad
2. _____ Spojených států
3. _____ Teplic
4. _____ Athénách
5. _____ Krkonoších
6. _____ Jeseníků
7. _____ Karpatech
8. _____ Alp
9. _____ Himalájích
10. _____ Rokycan
11. _____ Pardubicích
12. _____ Orlických horách

Kde to je? V Mariánských Lázních (ML), v Českých Budějovicích (ČB), nebo v Adršpašsko-teplických skalách (ATS)? 142/4

1. V centru je velké náměstí s renesanční radnicí. – V _____
2. Léčil se tam německý básník J. W. Goethe. – V _____
3. Jsou tam různé turistické stezky. – V _____
4. Vyrábí se tam pivo Budvar. – V _____
5. Goethe se tam zamiloval do mladé dívky. – V _____
6. V devatenáctém století tam bydleli králové a císař. – V _____
7. Jsou tam bizarní skály. – V _____
8. Na náměstí stojí Černá věž. – V _____
9. Nachází se tam barokní kašna. – V _____
10. Je tam ráj pro turisty, kteří milují romantické přírodní scenérie. – V _____

Spojte části vět. 142/4

1.	Mariánské Lázně jsou jedny z	A.	král Přemysl Otakar II.
2.	Adršpašské skály navštíví	B.	na náměstí.
3.	Město leží na soutoku	C.	astma.
4.	Město založil	D.	známé pivo.
5.	Kašna se nachází	E.	nejhezčích lázní.
6.	Je to ráj pro	F.	města.
7.	Minerální vody léčí	G.	skály.
8.	Město má	H.	řek Vltavy a Malše.
9.	Vody jsou bohaté	I.	250 000 lidí ročně.
10.	Kašna je jedním ze symbolů	J.	na železo.
11.	Najdete tady bizarní	K.	horolezce.
12.	Vyrábí se tady	L.	100 000 obyvatel.

Spojte a vypište imperfektivní a perfektivní slovesa.

144/2

1. posílat	A. přeposlat	……/……
2. stahovat	B. nainstalovat	……/……
3. přeposílat	C. kliknout	……/……
4. tisknout	D. naskenovat	……/……
5. nahrávat	E. uložit	……/……
6. ukládat	F. poslat	……/……
7. klikat	G. vypálit	……/……
8. instalovat	H. nahrát	……/……
9. skenovat	I. nainstalovat	……/……
10. vypalovat	J. vytisknout	……/……
10. instalovat	K. stáhnout	……/……

Jak umíte pracovat s počítačem vy?

Dobře umím _____.
Už jsem několikrát _____.
Vůbec neumím _____.

Jaroslavu Vrzalovi bylo nedávno 80 let. K narozeninám si přál jako dárek počítač. Teď telefonuje synovi a říká mu, co dopoledne dělal. Použijte sloveso v minulém čase (já-forma).

144/2, 3

1. _____ (zapnout) počítač.
2. _____ (podívat se) na internet a
   _____ (přečíst si) zprávy.
3. _____ (stáhnout) a _____ (uložit) nový film z videotéky.cz.
4. _____ (zkopírovat si) do svého souboru jeden zajímavý článek.
5. _____ (kliknout) na ikonku mailu a
   _____ (otevřít) ho.
6. _____ (napsat) e-mail vnučce, která studuje v Mexiku.
7. _____ (skypovat) s vnukem, který je nemocný.
8. _____ (zkusit) nainstalovat nový program, ale to mi nějak nešlo.
9. _____ (vytisknout) písničku, kterou jsem už zapomněl.
10. _____ (vypnout) počítač a
    _____ (jít) na oběd.

Přečtěte si text a doplňte otázky. 144/2,3

Eva Kalvodová učí v počítačových kurzech pro seniory ve vzdělávacím centru ACZ. Toto centrum bylo založeno v roce 1995. Pořádá rekvalifikační a počítačové kurzy a mimo jiné nabízí také kurzy pro seniory. Zeptali jsme se jí na zkušenosti z těchto kurzů.

A. Je rozdíl v tom, co na internetu zajímá muže a co ženy?
B.Co zajímá seniory nejvíc?
C.Jak se učí v kurzech pro seniory?
D.Jaký je průměrný věk účastníků kurzů?
E.Jaký je vztah seniorů k počítačovým kurzům?
F.Setkávají se senioři ve vašich kurzech s počítačem poprvé v životě?
G.Co se senioři musí naučit?

1. _____
Zájem seniorů o počítačové kurzy je relativně vysoký. Senioři totiž sami vědí, že mají v této oblasti rezervy, a mají na kurzy i dost času. Ale často mají z počítačů strach, a proto se bojí přijít na kurz. Občas se setkávám s žáky, kteří mi na první hodině řeknou, že jsou beznadějný případ, a myslí si, že se jim ostatní budou smát. To samozřejmě není pravda, jen si musí začít víc věřit.
2. _____
Běžné je, že máme na kurzu klienty, kterým je více než 70 let. Nejstaršímu účastníkovi bylo přes 80 let. Často na kurz přihlásí maminku nebo tatínka jejich děti, které jim kurz koupí jako dárek.
3. _____
Většinu seniorů už někdo z rodiny učil pracovat s počítačem, ale bez většího úspěchu. Děti nebo vnoučata totiž používají neznámá slova a termíny, které jejich babička nebo dědeček neznají. Také nemají trpělivost, která je k výuce práce na počítači potřeba.
4. _____
Senioři vědí, že existuje celý neznámý svět internetu, odkud jejich vnoučata mají spoustu zajímavých informací. Většina věcí, které se na počítači chtějí naučit, proto souvisí s internetem. Senioři chtějí umět skypovat, umět si vyhledat informace a zajímají je sociální sítě jako Facebook. Často také chtějí počítač kvůli fotkám, aby si je mohli prohlížet, upravovat a posílat.
5. _____
Seniory na kurzech samozřejmě nejvíce baví práce s internetem. Fascinují je mapy nebo internetová encyklopedie Wikipedia. Ženy rády vyhledávají recepty, muže spíš zajímají zprávy. Seniory také vždy potěší, když je naučím nějaký trik, kterým můžou doma překvapit rodinu.
6. _____
Největší problémy mají senioři s terminologií. Pro nejmladší generaci jsou základní výrazy jako program, kliknout, emailovat, fleška nebo instalovat naprosto přirozené a jasné, pro seniory jsou to slova, která už někdy slyšeli, ale nevědí, co přesně znamenají. Věnujeme proto hodně času vysvětlování termínů. Senioři mají také často problémy s ovládáním myši a klávesnice, tak se učíme i klikat a vysvětlujeme si, k čemu se používá jaké kliknutí. Dále si vysvětlujeme, jaké klávesy najdeme na klávesnici a co umí.
7. _____
Z každého kurzu mám zajímavé zážitky. Například v tom posledním kurzu jeden student nosil každý den na výuku domácí mošt, který sám dělal. A byl výborný! V kurzech je obecně vždy velmi dobrá atmosféra. Musím říct, že pro mě jsou senioři jedni z nejlepších a nejpříjemnějších studentů.

Více se můžete dozvědět na http://www.aczprace.cz

Která informace je správná?

1.

a) Někteří účastníci kurzů pro seniory jsou beznadějné případy a na počítači se nikdy pracovat nenaučí.
b) Děti a vnuci často nemají trpělivost naučit dědečka nebo babičku pracovat s počítačem.
c) Centrum AZC bylo založeno kvůli kurzům pro seniory.
d) Maminky a tatínkové často kupují kurzy pro děti jako dárek.

2.

a) Senioři se o počítače zajímají jenom kvůli internetu.
b) Senioři se přihlašují na počítačové kurzy, aby si mohli pořídit lepší počítač.
c) Senioři vůbec nevědí, co znamenají slova jako fleška nebo emailovat.
d) V kurzu se senioři hodně věnují práci s klávesnicí.